

Dynamická cena

Dynamickou cenou sa rozumie cena, ktorá podlieha vývoju na trhu s elektrickou energiou a má okamžitý dopad na fakturovanú cenu za dodávku elektriny.

Slovenský krátkodobý tzv. spotový trh

V prípade elektriny je dynamická cena odvodená od vývoja na slovenskom krátkodobom trhu s elektrinou organizovanom spoločnosťou OKTE, a.s.

Organizátor trhu zverejňuje na svojich webových stránkach (www.okte.sk) deň vopred (štandardne do 13,00 hod.) cenu v jednotlivých hodinách, ktorá platí ako zúčtovacia cena na nasledujúci deň a táto vstupuje do výpočtu konečnej ceny dodávky. K zverejnenej cene je pripočítavaná hodnota obchodnej prirážky, ktorá je súčasťou zmluvy.

Spôsob výpočtu

Spotreba odberateľa je teda ohodnotená v každej hodine fakturovaného obdobia aktuálnou cenou odvodenou od ceny na krátkodobom tzv. spotovom trhu OKTE podľa nasledujúceho vzorca.

$$CENA_SPOT_{hod} = [ISOT_OKTE_{hod} + K_{spot}]$$

$ISOT_OKTE_{hod}$	je cena elektriny na dennom trhu OKTE v príslušnej obchodnej hodine (zverejňovaná denne na stránke https://www.okte.sk/sk/kratkodoby-trh/zverejnenie-udajov/celkove-vysledky-dt/)
K_{spot}	je predajný koeficient (prirážka) obchodníka pripočítavaný k cene za SPOT uvedený v článku 3.2 tejto Zmluvy

Spotreba odberateľa v danej hodine je vyhodnotená na základe merania štvrťhodinovému priebehu výkonu, k čomu je optimálne mať nainštalovaný inteligentný merací systém (ďalej len „IMS“). Ak na odbernom mieste nie sú dostupné tieto hodnoty, spotreba stanovaná odpočtom sa alokuje do hodín zúčtovacieho obdobia cez referenčnú krivku príslušnú danej distribučnej sadzbe odberateľa tzv. TDO krivka, ktorú zverejňuje príslušný prevádzkovateľ distribučnej sústavy (ďalej len „PDS“).

Výhody dynamickej sadzby

- Cena odráža aktuálny stav na trhu s energiami.
- Bez podmienky odobrať zazmluvnené množstvo elektriny tzv. Take or Pay na báze daného roku alebo mesiaca, žiadne kompenzácie či prirážky za nedočerpanie alebo prečerpanie zmluvného objemu.
- Transparentné zúčtovanie s dohodnutou obchodnou prirážkou k aktuálnym hodinovým cenám elektriny.
- Pružný odber objemu, aký v danej chvíli odberateľ potrebuje.
- Odberateľ vie benefitovať z významne odlišných cien v rámci dňa, týždňa alebo roka v prípade ak vie pružne reagovať na zverejnenú cenu.
- Bez zbytočnej administratívy a aktualizácie zmluvnej dokumentácie vo vzťahu k odberu.

- V prípade, ak ceny elektriny na trhu prudko kolíšu, dodávatelia si riziká premietajú do vysokých prirážok pri fixnej cene na dlhšie obdobie dodávky. Práve vtedy má odberateľ pri dynamickej cene možnosť pri akceptácii rizík výrazne profitovať z nižších cien na spotovom trhu a relatívne nižšej prirážky v porovnaní s fixnou cenou.
- V prípade cenového šoku alebo neprimeraných rizikových prirážok, ktoré sú na trhu nepretržite od konca roka 2021, je vyššia pravdepodobnosť dosiahnutia nižšej ceny na spotovom trhu.
- Spotová cena je vo väčšej miere závislá od „technických fundamentov“- napríklad v prípade dostatku výroby z obnoviteľných zdrojov je cena pod tlakom a to až k nulovým hodnotám.

Riziká

- Cena elektriny na spotovom trhu je známa iba deň vopred.
- Vývoj ceny nie je garantovaný a podlieha mnohým faktorom, ktoré sa vopred nedajú predvídať.
- Výška ceny oboma smermi t.j. pokles i rast nie je žiadnym spôsobom limitovaná.

Výsledné vyhodnotenie

Vyhodnotenie výhodnosti dynamickej ceny v porovnaní s fixnou cenou je potrebné realizovať až na dlhšom období dodávky ideálne rok. Vtedy sa premietne sezónnosť a jej výkyvy v cene, ktoré sú typické pre krátkodobý trh s elektrinou. Dočasné rasty alebo poklesy sú bežným javom a v krátkom období dní či týždňov nie sú významným dôvodom pre hodnotenie výhodnosti dynamickej ceny.

Inteligentné meracie systémy

Automatická inštalácia IMS

Ministerstvo v spolupráci s Úradom pre reguláciu sieťových určí kategórie koncových odberateľov elektriny, pre ktoré je opodstatnené využitie IMS, lehoty a minimálny rozsah zavádzania IMS v odberných miestach spadajúcich do takto určených kategórií koncových odberateľov elektriny.

Inštalácia IMS na žiadosť odberateľa

Ak odberné miesto koncového odberateľa elektriny nespadá do určených kategórií koncových odberateľov elektriny s opodstatneným využitím IMS podľa predchádzajúceho odseku, má koncový odberateľ právo na inštaláciu IMS na žiadosť.

Náklady na inštaláciu IMS na napäťovej úrovni nn sa voči žiadateľovi, ktorý o inštaláciu IMS požiada vo svojom mene alebo v zastúpení dodávateľom dodávajúcim elektrinu do daného odberného miesta, neuplatnia, ak sa dané určené meradlo namontuje v odbernom mieste žiadateľa, v ktorom veľkosť odberu elektriny z distribučnej sústavy v dvoch ucelených po sebe nasledujúcich 12-mesačných odpočtových cykloch, ktoré bezprostredne predchádzajú prebiehajúcemu odpočtovému cyklu, v ktorom sa žiadosť o inštaláciu IMS podáva, presiahla hodnotu 4 000 kWh.

Postup pre uplatnenie práva na inštaláciu IMS na žiadosť odberateľa

- Podanie žiadosti koncového odberateľa elektriny.
- Splnenie podmienok PDS zo strany koncového odberateľa elektriny na inštaláciu IMS.

Povinnosti PDS

- Zabezpečiť inštaláciu IMS do štyroch mesiacov od podania žiadosti koncového odberateľa elektriny.
- Pred inštaláciou IMS informovať koncového odberateľa elektriny o všetkých funkciách a možnostiach interoperability IMS, možnostiach využitia IMS koncovým odberateľom elektriny a o nákladoch, ktoré je koncový odberateľ elektriny povinný v súvislosti s inštaláciou IMS uhrádzať.
- Na svojom webovom sídle zverejňovať uplatnené náklady na inštaláciu IMS a typy IMS ponúkaných koncovým odberateľom elektriny na inštaláciu na žiadosť koncového odberateľa.

Iné informácie

Náklady na inštaláciu IMS a typy IMS ponúkaných zo strany PDS sú dostupné na webovom sídle PDS

Pre územie západného Slovenska na www.zsdis.sk

- <https://www.zsdis.sk/Uvod/Domacnosti/Sluzby-distribucie/Inteligentne-meracie-systemy#Co-su-inteligentne-meracie-systemy>

Pre územie východného Slovenska na www.vsds.sk

- <https://www.vsds.sk/edso/domov/technicke-info/meranie-distribucie/elektromery/ms>
- <https://www.vsds.sk/edso/domov/technicke-info/meranie-distribucie/casto-kladene-otazky>

Pre územie stredného Slovenska na www.ssd.sk

- https://www.ssd.sk/inteligentny-meraci-system?page_id=5229

Aktuálne znenie tohoto poučenia nájdete na : www.elgas.sk